

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

YASAMA DÖNEMİ

27

YASAMA YILI

4

SIRA SAYISI: 234

Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop'un Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Teklifi (2/2981) ve Dışişleri Komisyonu Raporu

Not: Bu Sıra Sayısına; elektronik ortamda
“http://www.tbmm.gov.tr/develop/owa/sirasayi_sd.sorgu_baslangic”
internet adresindeki sorgu sayfası üzerinden erişilebilmektedir.

Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

Sayfa

• 2/2981 Esas Numaralı Teklifin

- TBMM Başkanlığına Sunuş Yazısı	4
- Genel Gerekçesi	4
• Cumhurbaşkanlığı Tezkeresi	5
• Dışişleri Komisyonu Raporu	6
• Teklif Metni	9
• Dışişleri Komisyonunun Kabul Ettiği Metin	9
• Konvansiyon Metni	10

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelen Kâğıtlar Listesi’nde yayımlanan 664112 evrak numaralı “Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonu”nun onaylanmasının uygun bulunduğu dair kanun teklifi ve gerekçesi ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Mustafa Şentop
Tekirdağ

HAVALE EDİLDİĞİ KOMİSYONLAR (2/2981)	
ESAS	Dışişleri Komisyonu
TALİ	Adalet Komisyonu

GENEL GEREKÇE

Birleşmiş Milletler (BM) Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu tarafından hazırlanan “Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonu” (Singapur Konvansiyonu) 20 Aralık 2018 tarihinde BM Genel Kurulunun 73/198 sayılı Kararıyla kabul edilmiştir.

7 Ağustos 2019 tarihinde Singapur’da imzaya açılan Konvansiyon ülkemiz dâhil olmak üzere 46 ülke tarafından imzalanmıştır. Bu tarihten sonra Konvansiyonu imzalayan ülke sayısı 52’ye ulaşmış olup Konvansiyon 4 devlet tarafından onaylanmıştır. Konvansiyonun 12 Eylül 2020 tarihinde yürürlüğe gireceği BM Genel Sekreterinin depoziter bildirimisiyle duyurulmuştur.

BM Singapur Konvansiyonu, arabuluculuk usulünü değil, Konvansiyona taraf bir ülkede gerçekleşen arabuluculuk sonucunda yapılan sulh anlaşmalarının diğer taraf ülkelerde nasıl hukuki sonuç doğuracağını düzenlemektedir.

Konvansiyon, yalnızca milletlerarası ticari nitelikli uyuşmazlıklara ilişkin arabuluculuk sonucu yapılan sulh anlaşmalarını kapsamaktadır. Bununla birlikte, milletlerarası ticarete ilişkin olsa bile mahkeme içi sulh anlaşmaları, mahkeme kararı gibi yerine getirilecek sulh anlaşmaları, hakem kararı gibi tenfiz edilecek sulh anlaşmaları Konvansiyonun uygulama alanı dışında bırakılmıştır.

Arabuluculuğun uluslararası alanda kullanımının yaygınlaşmasını amaçlayan Konvansiyon ile ticari arabuluculuk sonucunda taraflar arasında imzalanan sulh anlaşmalarının milletlerarası alanda icra edilmesi sağlanacaktır.

Ülkemizde 2013 yılında uygulanmaya başlanan ve uyuşmazlıkların daha az masrafla ve daha kısa sürede çözümlenmesini sağlayan bir alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi olan arabuluculuğa ilişkin farkındalık son yıllarda artmış ve arabuluculuğun kullanımı yaygınlaşmıştır.

2018 yılında bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda; 2019 yılında ise konusu bir miktar paranın ödenmesi olan ticari uyuşmazlıklarda dava şartı arabuluculuk sistemine geçilmiştir. Mevcut durumda bir milyonun üzerinde uyuşmazlıkta arabuluculuk yoluna başvurulmuştur.

Ülkemizin Konvansiyona taraf olmasının arabuluculuk alanında son yıllarda kaydettiği ilerlemeyle uyumlu olacağı ve ticari arabuluculuk sonucunda imzalanan sulh anlaşmalarının icra edilebilirliği bakımından uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesine katkı sağlayacağı değerlendirilmektedir.

T.C.

Cumhurbaşkanlığı

Sayı: 90666677-599-21507

16 Haziran 2020

Konu: BM Singapur Konvansiyonu

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti adına 7 Ağustos 2019 tarihinde Singapur’da imzalanan “Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonu”nu Anayasanın 90 ıncı maddesi gereğince onaylanması uygun bulunmak üzere ilişikte bilgilerinize sunarım.

Recep Tayyip ERDOĞAN

Cumhurbaşkanı

Dışişleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışişleri Komisyonu

22/10/2020

Esas No: 2/2981

Karar No: 157

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

1. Giriş

Cumhurbaşkanlığınca 16/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan “Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonu”, 23/6/2020 tarihinde Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı Tekirdağ Milletvekili Mustafa Şentop imzasıyla “Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonunun Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Teklifi” olarak Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulmuştur. 24/6/2020 tarihinde esas komisyon olarak Komisyonumuza, tali komisyon olarak Adalet Komisyonuna havale edilen 2/2981 esas numaralı Kanun Teklifi, Komisyonumuzun 27’nci Yasama Dönemi 7/10/2020 tarihli 23’üncü toplantısında Dışişleri Bakanlığı ve Adalet Bakanlığı yetkililerinin de katılımlarıyla görüşülmüştür.

2. Teklifin İçeriği

Komisyonumuza havale edilen metinler incelendiğinde Teklif ile, ticari arabuluculuk sonucunda taraflar arasında imzalanan sulh anlaşmalarının milletlerarası alanda icra edilmesinin sağlanmasını öngören Birleşmiş Milletler Konvansiyonu’nun onaylanmasının uygun bulunmasının amaçlandığı görülmektedir.

3. Komisyon Görüşmeleri

Komisyonumuzda Teklifin tümü üzerinde yapılan görüşmelerde;

Dünya ticaret hacminin gelişen teknolojik imkânların da etkisiyle her yıl artmaya devam ettiği, 2019’da dünya hizmet ihracatının 6 trilyon, mal ihracatının ise yaklaşık 19 trilyon dolar seviyesinde olduğu, ülkemizin de 2002’de 87 milyar dolar olan dış ticaret hacminin 2019’da yaklaşık 370 milyar dolar seviyesine yükseldiği,

Bu yıl korona virüs salgını nedeniyle dünya ticaret hacminde bir daralma yaşanıyor olsa da salgın sonrası düzende bu yükselişin devam edeceği, bu durumun dünya genelinde yeni ticaret imkânları da doğuracağı, üretim, ticaret ve lojistik avantajlarımızın salgın sonrasında dünya ekonomisindeki yerimizin daha da güçlü olacağına işaret ettiği,

Ülkemizin dış pazarlarda artan ekonomik, ticari ve mali mevcudiyetinin iş insanlarımızın ve şirketlerimizin çok çeşitli coğrafyalarda ve farklı hukuk düzenlerinde faaliyet göstermesini elzem kıldığı, mevzuat farklılıklarının ticari ve ekonomik çıkarlarımız için barındırdığı risklerin bertaraf edilmesinin hızlı, standart ve uygulanabilir çözümlere bağlı olduğu,

Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Komisyonunun bu alandaki çerçevenin uyumlaştırılması ve modernleştirilmesi için ticaret hukuku alanında yasal mevzuat çalışmaları yürüttüğü,

Görüşülmekte olan Sözleşme’nin de 20 Aralık 2018 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulunda oy birliğiyle kabul edildiği, hazırlanmasına Singapur tarafından öncülük edilmesi nedeniyle Singapur Sözleşmesi olarak da adlandırılan metni hâlihazırda 53 ülkenin imzaladığı, Sözleşme’yi ülkemizin 7 Ağustos 2019’da Singapur’da imzaladığı,

Uluslararası ticari ihtilaflarda arabuluculuk yöntemiyle varılan sulh anlaşmalarının maliyet, zaman ve emek tasarrufu ve varılan anlaşmaların tarafların iradesini yansıtması yönleriyle mahkeme ve tahkim yoluyla varılan çözümlere göre daha avantajlı olduğu, Milletlerarası Ticaret Odası verilerine göre 25 milyon dolarlık uyuşmazlık davasında uluslararası tahkime gidilirse yaklaşık 2,9 milyon dolarlık bir masrafın ortaya çıktığı; aynı uyuşmazlığın arabuluculuk yoluyla çözümünde ise maliyetin 120 bin dolara düştüğü,

Arbuluculuk yönteminin, bu konudaki yasal yükümlülükleri düzenleyen bağlayıcı bir metnin olmaması nedeniyle bugüne kadar ihtilafların çözümünde diğer yöntemlerin gerisinde kaldığı,

Sözleşme'nin bu ihtiyaç temelinde tarafların arabuluculuk yoluyla vardığı anlaşmalara icra kabiliyeti kazandırmayı hedeflediği, arabuluculuk süreci sonucunda imzalanan sulh anlaşmalarına uluslararası hakem kararlarının sahip olduğu statüye benzer bir statü tanındığı, böylece arabuluculuk yönteminin bu tür ihtilaflarda daha fazla kullanılabilceği ve varılan sulh anlaşmalarının diğer devletler nezdinde hukuki sonuç doğurabileceği,

İcra edilebilir durumda olan mahkeme ve tahkim kararlarının ise sözleşmenin kapsamı dışında kaldığı, Sözleşme hükümlerinin yalnızca uluslararası nitelikteki ticari uyuşmazlıkları arabuluculuk yoluyla çözüme kavuşturan ve taraflarca yazılı olarak yapılan sulh anlaşmalarına uygulanacağı,

Sözleşmeyle sulh anlaşmalarının mahkeme veya hakem kararına ihtiyaç olmadan tatbik edilmesinin uluslararası arabuluculuğun cazibesini de önemli ölçüde artıracığı, bu sayede tarafların arabuluculuk sonrasında mahkemeye ya da tahkime yaptıkları başvuruların sayısının azalacağı,

Ülkemizin arabuluculuk sisteminin avantajını esasen bir süredir tecrübe ettiği ve bu alanda belirli ölçüde ilerleme sağladığı, hukuk sistemimizde 2018 yılında iş uyuşmazlıklarında, 2019'da ticari uyuşmazlıklarda ve son olarak bu yıl tüketici uyuşmazlıklarında dava şartı olarak arabuluculuk sisteminin getirildiği, hâlihazırda 1 milyonun üzerinde uyuşmazlıkta arabuluculuk yönteminin kullanıldığı,

Singapur Sözleşmesi'nin uluslararası ticari ilişkilerde ahenk ve Birleşmiş Milletler Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri bakımından da olumlu etkilerinin olacağı,

Arbuluculuk sürecinin ülkemizde 14 Kasım 2013 tarihinde başladığı, hâlihazırda 1 milyon 612 bin dosyanın arabuluculuk sürecine girdiği, arabuluculuk sürecindeki başarımızın diğer ülkeler tarafından takip edildiği,

Singapur Konvansiyonu'nun 12 Eylül 2020 tarihinde Singapur, Fiji, Katar'ın iç hukuk onay sürecini tamamlamasıyla birlikte yürürlüğe girdiği, şu anda Konvansiyon'un yürürlükte olduğu, Suudi Arabistan, Belarus ve Ekvator'un iç hukuk onay sürecini tamamlayan diğer ülkeler oldukları, Konvansiyon'u imzalayan 53 ülke arasında Amerika Birleşik Devletleri, Çin, Hindistan, Katar, İran, İsrail, Güney Kore gibi çok fazla ticaret yaptığımız ülkelerin yer aldığı,

Ülkemizin gerek 1958 tarihli New York Konvansiyonu'na, gerekse Singapur Konvansiyonu'na taraf olmasının yabancı yatırımcılar açısından Türkiye'nin güvenli bir liman olmasını sağlayacağı,

ifade edilmiştir.

4. Teklif Metnine İlişkin Değişiklikler

Teklifin tümü üzerindeki görüşmelerin ardından Teklif ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek oy birliği ile maddelerin görüşülmesine geçilmiştir.

Teklifin 1'inci, 2'nci ve 3'üncü maddeleri ile tümü aynen ve oy birliği ile kabul edilmiştir.

Komisyon üyelerinden Balıkesir Milletvekili Mustafa Canbey, Karabük Milletvekili Niyazi Güneş, Ankara Milletvekili Asuman Erdoğan ve İzmir Milletvekili Ceyda Bölünmez Çankırı, Teklif ile ilgili özel sözcü seçilmişlerdir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Akif Çağatay Kılıç</i> İstanbul	<i>Ahmet Berat Çonkar</i> İstanbul	<i>Sena Nur Çelik</i> Antalya
Kâtip	Üye	Üye
<i>Ceyda Bölünmez Çankırı</i> İzmir	<i>Tulay Hatımoğulları Oruç</i> Adana	<i>Asuman Erdoğan</i> Ankara
(Bu raporun özel sözcüsü)		(Bu raporun özel sözcüsü)
Üye	Üye	Üye
<i>Ahmet Haluk Koç</i> Ankara	<i>Mustafa Canbey</i> Balıkesir	<i>Atilla Ödünç</i> Bursa
	(Bu raporun özel sözcüsü)	
Üye	Üye	Üye
<i>Hişyar Özsoy</i> Diyarbakır	<i>Kamil Aydın</i> Erzurum	<i>Utku Çakırözer</i> Eskişehir
Üye	Üye	Üye
<i>Derya Bakbak</i> Gaziantep	<i>Ahmet Hamdi Çamlı</i> İstanbul	<i>Ahmet Ünal Çeviköz</i> İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Yunus Emre</i> İstanbul	<i>Ümit Özdağ</i> İstanbul	<i>Oğuz Kaan Salıcı</i> İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Turan</i> İstanbul	<i>Serpil Kemalbay Pekgözgeçü</i> İzmir	<i>Niyazi Güneş</i> Karabük
		(Bu raporun özel sözcüsü)
	Üye	
	<i>İsmail Özdemir</i> Kayseri	

TEKİRDAĞ MİLLETVEKİLİ MUSTAFA ŞENTOP'UN
TEKLİFİ

ARABULUCULUK SONUCUNDA YAPILAN
MİLLETLERARASI SULH ANLAŞMALARI
HAKKINDA BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
KONVANSİYONUNUN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- (1) 7 Ağustos 2019 tarihinde Singapur'da imzalanan "Arabuluculuk Sonucunda Yapılan Milletlerarası Sulh Anlaşmaları Hakkında Birleşmiş Milletler Konvansiyonu"nun onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2- (1) Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

ARABULUCULUK SONUCUNDA YAPILAN
MİLLETLERARASI SULH ANLAŞMALARI
HAKKINDA BİRLEŞMİŞ MİLLETLER
KONVANSİYONUNUN ONAYLANMASININ
UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- Teklifin 1'inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2- Teklifin 2'nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3- Teklifin 3'üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

ARABULUCULUK SONUCUNDA YAPILAN MİLLETLERARASI SULH ANLAŞMALARINI HAKKINDA BİRLEŞMİŞ MİLLETLER KONVANSİYONU

Dibace

Bu Konvansiyona Taraf Devletler,

İhtilaf halinde olan tarafların uyuşmazlığı dostane bir şekilde çözüme çabalarında kendilerine yardımcı olmak için üçüncü kişi veya kişilerin yardımını talep ettiği bir ticari uyuşmazlık çözüm yöntemi olarak uluslararası ticarete arabuluculuğun değerini *kabul ederek,*

Arabuluculuğun ulusal ve uluslararası ticaret uygulamasında yargılamaya alternatif olarak giderek daha fazla kullanıldığını *belirterek,*

Arabuluculuğun kullanılmasının, uyuşmazlığın ticari bir ilişkinin sona ermesine yol açtığı durumları azaltmak, uluslararası ticari işlemlerin taraflarca yönetilmesini kolaylaştırmak ve devletlerin adalet yönetiminde tasarruf sağlamak gibi önemli faydalar sağladığını *dikkate alarak,*

Arabuluculuk sonucu yapılan milletlerarası sulh anlaşmaları için farklı hukuki, sosyal ve ekonomik sisteme sahip devletler tarafından kabul edilebilir bir çerçevenin oluşturulmasının ahenkli uluslararası ekonomik ilişkilerin gelişmesine katkıda bulunacağına *ikna olarak,*

Aşağıdaki şekilde anlaşmışlardır:

Madde I- Uygulama Alanı

1. Bu Konvansiyon, bir ticari uyuşmazlığın çözümü için arabuluculuk sonucunda taraflarca yazılı olarak yapılan ve yapıldığı sırada aşağıdaki şartlarla milletlerarası nitelik taşıyan anlaşmaya ("sulh anlaşması"na) uygulanır:
 - (a) Sulh anlaşmasının en az iki tarafının iş yerlerinin farklı devletlerde olması; veya
 - (b) Sulh anlaşmasının taraflarının iş yerlerinin bulunduğu devletin:
 - (i) Sulh anlaşmasından doğan borcun esaslı bir kısmının ifa edileceği devletten; veya
 - (ii) Sulh anlaşmasının konusunun en sıkı ilişkili olduğu devletten farklı olması.
2. Bu Konvansiyon
 - (a) taraflarından birinin (tüketici olarak) şahsı veya ailesi veya evi için yaptığı işlemlere ilişkin uyuşmazlıkların çözümü için yapılan;
 - (b) Aile, miras ve iş hukukuna ilişkin olan sulh anlaşmalarına uygulanmaz.
3. Konvansiyon, aynı zamanda aşağıdaki sulh anlaşmalarına uygulanmaz:
 - (a) (i) Mahkemece tasdik edilen veya mahkeme yargılaması sırasında yapılan; ve (ii) Mahkemenin bulunduğu devlette mahkeme kararı olarak yerine getirilen sulh anlaşmaları;
 - (b) Hakem kararı olarak kaydedilen ve yerine getirilen sulh anlaşmaları.

Madde 2- Tanımlar

1. maddenin 1. fıkrasının amaçları açısından:
 - (a) Eğer taraflardan birinin birden fazla işyeri varsa, ilgili işyeri, sulh anlaşması yapıldığı sırada taraflarca bilinen veya öngörülen haller dikkate alınarak sulh anlaşmasıyla çözümlenen uyuşmazlıkla en sıkı ilişkiye sahip olan iş yeridir;
 - (b) Eğer taraflardan biri herhangi bir işyerine sahip değilse iş yeri ibaresi mutad meskeni olarak kabul edilecektir.
2. Sulh anlaşması, içeriğinin herhangi bir şekilde kayda alınması halinde yazılı olarak yapılmış sayılır. Elektronik ortamda yapılan sulh anlaşmasının yazılı olması şartı, içeriğindeki bilginin sonraki başvurular için kullanılacak şekilde erişilebilir olması halinde yerine getirilmiş sayılır.
3. "Arabuluculuk", kullanılan ibarelere veya yürütülen usule bakılmaksızın, tarafların, aralarındaki uyuşmazlığı, uyuşmazlığın taraflarına bir çözüm dayatma yetkisini sahip olmayan üçüncü kişi veya kişilerin ("arabulucu"nun) yardımıyla dostane bir çözüme kavuşturmaya çalıştıkları bir işlemdir.

Madde 3- Genel İlkeler

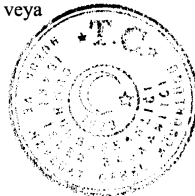
1. Konvansiyona taraf devletler, kendi usul kuralları ve Konvansiyonda yer alan şartlarla sulh anlaşmasını yerine getireceklerdir.
2. Sulh anlaşmasıyla hâlihazırda çözülmüş olan bir hususta bir tarafın iddiası üzerine uyuşmazlık ortaya çıkarsa, Konvansiyona taraf olan bir devlet, söz konusu hususun zaten çözümlenmiş olduğunu kendi usul kuralları ve Konvansiyon'da yer alan şartlara uygun olarak ispatlaması için diğer tarafın, sulh anlaşmasını dayanak göstermesine izin verir.

Madde 4- Sulh Anlaşmasına Dayanılması İçin Gerekli Şartlar

1. Bu Konvansiyon uyarınca sulh anlaşmasına dayanmak isteyen taraf, hukuki yollara başvurduğu diğer Akit Devletin yetkili makamına aşağıdaki belgeleri ibraz edecektir:
 - (a) Taraflarca imzalanmış sulh anlaşmasını;
 - (b) Sulh anlaşmasının arabuluculuk sonucu yapıldığını gösteren delilleri, örneğin;
 - (i) Sulh anlaşması üzerindeki arabulucunun imzasını;
 - (ii) Arabuluculuğun yapıldığına ilişkin arabulucu tarafından imzalanan belgeyi;
 - (iii) Arabuluculuğun bünyesinde yapıldığı kurum tarafından düzenlenen belgeyi; veya
 - (İv) (i), (ii) veya (iii) bentlerdeki belgelerin yokluğu halinde, yetkili makamca kabul edilebilir herhangi bir delili.
2. Elektronik iletişim açısından sulh anlaşmasının taraflarca veya uygulanabilir olduğu durumlarda, arabulucu tarafından imzalanması şartı, eğer aşağıdaki koşullar gerçekleşmişse yerine gelmiş olur:
 - (a) Tarafların veya arabulucunun teşhis edilmesi ve tarafların veya arabulucunun elektronik iletişimde yer alan bilgiye ilişkin niyetlerinin anlaşılmasını sağlayan bir yöntem kullanılmışsa;
 - ve
 - (b) Kullanılan yöntem aşağıdaki yöntemlerden herhangi biri olabilir:
 - (i) İlgili herhangi bir anlaşma da dahil olmak üzere tüm koşullar göz önüne alındığında elektronik haberleşmenin meydana gelme veya yapılma amacının uygun olduğu kadar güvenli olmasını sağlayan; veya
 - (ii) Bizzat veya diğer delillerle birlikte yukarıda (a) bendinde belirtilen işlevleri yerine getirdiğini ispatlayan yöntem.
3. Eğer sulh anlaşması, ülkesinde hukuki yola başvuru için Âkit Devletin resmî dilinde değilse, söz konusu Âkit Devletin yetkili makamı, sulh anlaşmasının kendi diline tercüme edilmesini isteyebilir.
4. Yetkili makam, Konvansiyon'da öngörülen şartların yerine getirildiğini teyit eden gerekli herhangi bir belgeyi talep edebilir.
5. Başvurulan hukuki yolu inceleyen yetkili makam, ivedi hareket eder.

Madde 5- Hukuki Yollara Başvurunun Reddi Sebepleri

1. Konvansiyona taraf bir devletin yetkili makamı, 4. madde uyarınca hukuki yola başvurulması halinde aleyhine hukuki yola başvuru tarafın istemi üzerine ve aşağıdaki hususları ispatlaması kaydıyla, talebi reddedebilir:
 - (a) Sulh anlaşmasının taraflarından birinin ehliyetsiz olması;
 - (b) Dayanılan sulh anlaşmasının:
 - (i) taraflarca tabi kılındığı hukuka veya taraflarca tabi kılınan bir hukuk yoksa 4. madde uyarınca talebin yapıldığı yetkili makamın ait olduğu devletin hukukuna göre sulh anlaşmasının geçersiz ve hükümsüz olması veya işlerlik kazanmamış olması veya ifa edilebilir olmaması;
 - (ii) hükümlerine göre bağlayıcı veya nihai olmaması; veya
 - (iii) sonradan tadil edilmesi.
 - (c) Sulh anlaşmasına konu borcun:

- (i) ifa edilmiş olması; veya
 - (ii) açık veya anlaşılabilir olmaması;
 - (d) Talebin kabul edilmesinin sulh anlaşmasının hükümlerine aykırı olması;
 - (e) Arabulucuya veya arabuluculuğa uygulanabilir standartların arabulucu tarafından ciddi şekilde ihlal edilmesi ve bu ihlal olmasaydı söz konusu tarafın sulh anlaşmasını yapmayacak olması; veya
 - (f) Arabulucunun tarafsızlığına veya bağımsızlığına ilişkin haklı şüphe uyandıracak durumları arabulucunun, taraflara ifşa etmemesi ve bu ifşayı yapmamasının taraf üzerinde önemli veya haksız bir etki oluşturması öyle ki, bu kusur olmasaydı söz konusu tarafın sulh anlaşmasını yapmayacak olması.
2. 4. madde uyarınca hukuki yola başvurunun yapıldığı bir Âkit Devletin yetkili makamı aynı zamanda aşağıdaki hususlardan birini tespit ederse talebi reddedebilir:
- (a) Talebin, başvuru devletinin kamu düzenine aykırı olması; veya
 - (b) Uyuşmazlığın konusunun başvuru devletinin hukukuna göre arabuluculuk yoluyla çözümüne elverişli olmaması.

Madde 6- Paralel Başvurular veya İddialar

Eğer 4. madde uyarınca yapılan talebi etkileyebilecek şekilde sulh anlaşmasına ilişkin bir iddia veya talep mahkemeye, hakem heyetine veya yetkili diğer bir makama yapılmışsa, başvurunun yapıldığı Âkit Devletin yetkili makamı, uygun görürse, karar vermeyi erteleyebilir ve talep üzerine diğer tarafın uygun bir teminat yatırmasına da karar verebilir.

Madde 7- Diğer Yasal Düzenlemeler veya Antlaşmalar

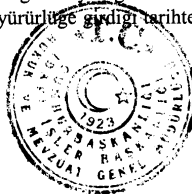
Bu Konvansiyon, ilgili taraflardan hiçbirini, sulh anlaşmasının ülkesinde sonuç doğurmasının talep edildiği Akit Devletin hukukunun veya bu devletin taraf olduğu diğer milletlerarası anlaşmaların izin verdiği şekilde ve ölçüde sulh anlaşması uyarınca sahip olduğu hakları kullanmasından yoksun bırakmaz.

Madde 8- Çekinceler

1. Konvansiyona taraf olan bir devlet:
 - (a) Konvansiyonu, kendisinin veya çekincede belirttiği devlet kurumlarının veya bir devlet kurumu adına hareket eden kişilerin taraf olduğu sulh anlaşmalarına uygulanmayacağını beyan edebilir;
 - (b) Konvansiyonu, yalnızca sulh anlaşmasının taraflarının Konvansiyonun uygulanmasını kararlaştırdıkları hallerde uygulayacağını beyan edebilir.
2. Bu maddede açıkça belirtilenler hariç başka çekincelere izin verilmez.
3. Bir Âkit Devlet tarafından çekince her zaman konulabilir. İmza sırasında konulan çekince, onay, kabul ve tasdik aşamasında teyid tabidir. Çekinceler, çekince koyan devlette Konvansiyon'un yürürlüğe girmesiyle aynı anda işlerlik kazanır. Konvansiyon'un kabulü, onayı veya tasdiki anında veya Konvansiyona katılım veya 13. madde uyarınca beyanların yapıldığı esnada konulan çekinceler söz konusu devlette Konvansiyon'un yürürlüğe girmesiyle aynı anda geçerli olur. Konvansiyon'un yürürlüğe girmesinden sonra bir Akit Devlet tarafından konulan çekinceler, çekincenin depozite edilmesinden altı ay sonra yürürlüğe girer.
4. Çekinceler ve tasdikleri depoziteye tevdi edilmelidir.
5. Konvansiyona çekince koyan her Âkit Devlet koyduğu çekinceleri her zaman geri alabilir. Geri alınması depoziteye tevdi edilmesi gerekir ve tevdiinden altı ay sonra sonuç doğurmaya başlar.

Madde 9- Sulh Anlaşmalarına Etki

Her Âkit Devlet, Konvansiyonu ve Konvansiyona koyduğu veya geri aldığı çekinceleri, Konvansiyon'un, çekincelerin veya çekincelerin geri alınmasının yürürlüğe girdiği tarihten sonra yapılan sulh anlaşmalarına uygulayacaktır.

Madde 10- Depoziter

Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri, işbu Konvansiyon'un depoziteri olarak tayin edilmiştir.

Madde 11- İmza, Onay, Kabul, Tasdik, Katılım

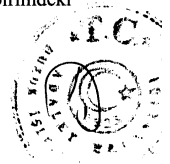
1. Bu Konvansiyon 7 Ağustos 2019 tarihinde Singapur'da ve ardından Birleşmiş Milletlerin New York'taki Genel Merkezi'nde bütün devletlerin imzasına açılacaktır.
2. Bu Konvansiyon, imzacı devletlerin onayına, kabulüne veya tasdikine tabidir.
3. Bu Konvansiyon, imzaya açıldığı tarihte Konvansiyonu imzalamamış olan bütün devletlerin katılımına açıktır.
4. Onay, kabul, tasdik veya katılım belgeleri depozitere tevdi edilecektir.

Madde 12- Bölgesel Ekonomik Entegrasyon Kuruluşlarının Katılımı

1. Egemen devletler tarafından kurulan ve bu Konvansiyon'da düzenlenen bazı hususlarda görevli olan bir bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, aynı şekilde Konvansiyonu imzalayabilir, onaylayabilir, tasdik edebilir veya Konvansiyona katılabilir. Bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu bu durumda, Konvansiyon kapsamına giren konularda görevli olduğu ölçüde, Konvansiyona taraf olanların haklarına ve yükümlüklerine sahiptir. Konvansiyon uyarınca, Konvansiyona taraf devletlerin sayısı ile ilgili olduğu ölçüde bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, Konvansiyona taraf olan üyesi olan devletlere ilave olarak Konvansiyona taraf devlet gibi hesaba katılmayacaktır.
2. Bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, imza, onay, kabul, tasdik veya katılım anında, Konvansiyonun kapsamına giren konulardan hangileri açısından üye devletler tarafından kuruluşun görevlendirildiğini depozitere bildirebilir. Bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, yeni verilen görevler de dahil bu paragraf uyarınca yapılan beyanda belirtilen görevlerinde bir değişiklik olursa derhal depoziteri bilgilendirir.
3. İşbu Konvansiyonda "Konvansiyona taraf devlet", "Konvansiyona taraf devletler", "devlet" veya "devletler"e yapılan atıflar, içeriği gerekli kıldıkça, eşit olarak bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarına da uygulanır.
4. İşbu Konvansiyon, kendisinden önce veya sonra kabul edilen veya yürürlüğe giren, bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarının kuralları ile çatışma halinde ise, aşağıdaki hallerde Konvansiyon hükümlerine üstünlük tanınmayacaktır:
 - (a) Eğer bu tür bir kuruluşta üye devlette 4. madde uyarınca hukuki yola başvuru yapılmışsa ve 1. maddenin 1. fıkrasında sözü edilen bütün devletler söz konusu kuruluşta üye ise; veya
 - (b) Bu tür bir kuruluşun üyesi olan devletler arasında mahkeme kararlarının tanınması ve tenfizi ile ilgiliyse.

Madde 13- Birleştirilmemiş Hukuk Sistemleri

1. Eğer Konvansiyona taraf olan bir devlet, Konvansiyon'un kapsamına giren konulara ilişkin olarak farklı hukuk sistemlerinin uygulandığı iki veya daha fazla bölgesel birimden oluşuyorsa, imza, onay, kabul, tasdik veya katılım anında Konvansiyon'un bütün veya bir veya birden fazla bölgesel birimlerde uygulanacağını beyan edebilir ve her zaman yapacağı bir beyanla bu beyanını değiştirebilir.
2. Bu beyanlar depozitere tevdi edilmelidir ve Konvansiyon'un teşmil edildiği bölgesel birimler açıkça ifade edilmelidir.
3. Eğer Konvansiyona taraf olan bir devlet, Konvansiyon'un kapsamına giren konulara ilişkin olarak farklı hukuk sistemlerinin uygulandığı iki veya daha fazla bölgesel birime sahipse:
 - (a) Bir devletin hukukuna veya usul kurallarına yapılan her atf, uygun olduğu ölçüde, ilgili bölgesel birimin yürürlükteki hukukuna veya usul kurallarına yapılmış gibi yorumlanacaktır;
 - (b) Bir devletteki iş yerine yapılan her atf, uygun olduğu ölçüde, ilgili bölgesel birimdeki işyerine yapılmış gibi yorumlanacaktır;

- (c) Bir devletin yetkili makamına yapılan her atf, uygun olduğu ölçüde, ilgili bölgesel birimdeki yetkili makama yapılmış gibi yorumlanacaktır.
4. Eğer Konvansiyona taraf bir devlet bu maddenin 1. fıkrası uyarınca herhangi bir bildirimde bulunmazsa, Konvansiyon söz konusu devletin bütün topraklarına teşmil edilecektir.

Madde 14- Yürürlüğe Giriş

1. Bu Konvansiyon, üçüncü onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdi edilmesinden altı ay sonra yürürlüğe girecektir.
2. Üçüncü onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdiinden sonra bir devlet Konvansiyonu onaylar, kabul eder, tasdik eder veya katılırsa işbu Konvansiyon bu devlet açısından onay, kabul, tasdik veya katılım belgesinin tevdi edildiği tarihten 6 ay sonra yürürlüğe girer. Konvansiyon, 13. madde uyarınca işbu Konvansiyon'un teşmil edildiği bölgesel birimlerde bu maddede belirtilen beyanın bildiriminden altı ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 15- Değişiklik

1. Herhangi bir Âkit Taraf, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri'ne Konvansiyon'da değişiklik yapılmasını teklif edebilir. Genel Sekreter, önerilen değişiklik teklifini Konvansiyona taraf bütün devletlere göndererek Âkit Devletler Konferansı yapılmasını ve bu konferansta teklifin oylanmasını isteyip istemediklerini belirtmelerini talep eder. Bu bildirimden itibaren dört ay içinde Konvansiyona taraf olan devletlerin en az üçte birinin konferans lehine olması halinde Genel Sekreter, Birleşmiş Milletler himayesinde bir konferans düzenler.
2. Âkit Devletler Konferansı, her bir değişiklik konusunda fikir birliğinin sağlanması için gerekli çabayı gösterecektir. Eğer fikirbirliği için tüm çabalar tüketilmiş ve fikirbirliği sağlanamamışsa, değişikliğin, en son yol olarak, konvansiyona taraf devletlerden konferansta mevcut ve oy kullananların üçte iki çoğunluğuyla kabul edilmesini gerektirir.
3. Kabul edilen değişiklik, depoziter tarafından, onay, kabul veya tasdik için bütün akit devletlere gönderilir.
4. Kabul edilen değişiklik, üçüncü onay, kabul veya tasdik belgesinin depozitere tevdi edildiği tarihten altı ay sonra yürürlüğe girer. Değişiklik, yürürlüğe girdiği anda bağlayıcılığımıza rıza gösteren Konvansiyona taraf olan devletler için bağlayıcı hale gelir.
5. Üçüncü onay, kabul veya tasdik belgesinin depozitere tevdiini takiben Konvansiyona taraf bir devlet, değişikliği onaylarsa, kabul ederse veya tasdik ederse, değişiklik, Konvansiyona taraf söz konusu devlet için onay, kabul veya tasdik belgesinin tevdi edildiği tarihten altı ay sonra yürürlüğe girer.

Madde 16- Konvansiyondan Çekilme

1. Konvansiyona taraf olan bir devlet, depozitere yazılı bildirimde bulunarak Konvansiyondan çekilebilir. Çekilme bu Konvansiyonun uygulandığı birleştirilmemiş hukuk sistemine sahip bölgesel birimlerden bazılarıyla sınırlanabilir.
2. Çekilme, depoziter tarafından bildirim alınmasından 12 ay sonra etkili olur. Bildirimde çekilmenin daha uzun süre sonra etkili olacağını belirtildiği hallerde depoziter tarafından bildirim alınmasından sonra belirtilen uzun sürenin sona ermesiyle çekilme etkili olur. Konvansiyon, çekilmenin sonuç doğurmaya başlayacağı andan önce yapılan sulh anlaşmaları açısından uygulanmaya devam eder.

Bir orijinal olmak üzere Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca dillerinde hazırlanan metinler eşit derecede geçerlidir.

